

87.7
A65

С. М. Лихолат, І. Б. Гапій

ЕТИКА БІЗНЕСУ

Навчальний посібник

78.00
896427
Лихолат
Етика бізнесу

2 - обш. 2.3

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України*

Київ
"ЗНАННЯ"
2013

87.715я73

УДК 147.7(075)
ББК 87.715я7
Л65

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України
(лист № 1/11-3422 від 18 лютого 2013 р.)*

Рецензенти:

В. Л. Ортинський — доктор юридичних наук, професор;
А. А. Садеков — доктор економічних наук, професор;
В. В. Анопій — доктор економічних наук, професор

Лихолат С.М.

Л65 Етика бізнесу : навч. посіб. / С.М. Лихолат, І.Б. Гапій. — К. :
Знання, 2013. — 367 с.

ISBN 978-966-346-816-7

Мета навчального посібника “Етика бізнесу” — формування в майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань з кадрового менеджменту, а також набуття професійних навичок та умінь з розроблення кадрової політики, планування організаційної роботи з персоналом, формування етичних норм ділового спілкування, ознайомлення з основними принципами корпоративної культури та адміністративної етики, забезпечення ефективного управління кадровим потенціалом організації тощо.

Для студентів усіх спеціальностей економічних напрямів, викладачів, слухачів післядипломної освіти, практиків.

УДК 147.7(075)
ББК 87.715я7

ISBN 978-966-346-816-7

© С.М. Лихолат, І.Б. Гапій, 2013
© Видавництво “Знання”, оформлення, 2013

ЗМІСТ

ВСТУП	7
Розділ 1. ЕТИКА — ПІДҐРУНТЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ	10
Аудиторний практикум	18
Самостійна робота	20
Запитання для самоконтролю	21
Розділ 2. РОЗВИТОК ЕТИКИ БІЗНЕСУ	22
Аудиторний практикум	28
Самостійна робота	30
Етична дилема “Прибуток понад усе”	31
Запитання для самоконтролю	32
Розділ 3. БІЗНЕС-ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ: СУТНІСТЬ, ПРАВИЛА	33
Аудиторний практикум	43
Самостійна робота	45
Запитання для самоконтролю	48
Розділ 4. БІЗНЕС-ЕТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ, ФІРМИ	49
Аудиторний практикум	60
Самостійна робота	66
Етичні дилеми “Як знайти вихід із ситуації?”	70
Запитання для самоконтролю	70
Психологічний тест “Чи вмієте Ви впливати на людей?”	71
Розділ 5. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ В ЕТИЦІ БІЗНЕСУ	74
Аудиторний практикум	82
Самостійна робота	84
Етичні дилеми “Правильні рішення”	84
Запитання для самоконтролю	85
Психологічний тест для мільйонера-початківця	86

Розділ 6. СТИЛЬ І МАНЕРИ БІЗНЕСМЕНА	88
Аудиторний практикум	96
Самостійна робота	100
Запитання для самоконтролю	106
Психологічний тест “Чи достатньо уваги Ви приділяєте іміджу?”	107
Розділ 7. КУЛЬТУРА ПОВЕДІНКИ ПОЗА СЛУЖБОЮ	109
Аудиторний практикум	118
Самостійна робота	124
Етичні дилеми “Як себе повести”	125
Запитання для самоконтролю	126
Психологічний тест “Виявлення установок, скерованих на альтруїзм — егоїзм”	127
Психологічний тест “Чи хороший Ви дипломат?”	128
Розділ 8. ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ	131
Аудиторний практикум	145
Самостійна робота	148
Етична дилема “Робота не для слабких нервів”	151
Запитання для самоконтролю	152
Психологічний тест “Наскільки Ви дратівливі?”	153
Розділ 9. ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ ДІЛОВОЇ СУПЕРЕЧКИ	155
Аудиторний практикум	163
Самостійна робота	170
Етичні дилеми “Епатаж”	172
Запитання для самоконтролю	173
Психологічний тест “Чи конфліктна Ви особа?”	173
Психологічний тест “Тактика в конфліктних ситуаціях”	175
Розділ 10. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ ТА ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ	177
Аудиторний практикум	186
Самостійна робота	190
Етична дилема “Якщо очі — дзеркало душі, то...”	194
Запитання для самоконтролю	195
Психологічний тест “Як Ви смієтесь?”	195

Розділ 11. КУЛЬТУРА ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ	197
Аудиторний практикум	206
Самостійна робота	208
Запитання для самоконтролю	213
Психологічний тест “Чи скромна Ви людина”	214
Розділ 12. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА	216
Аудиторний практикум	224
Самостійна робота	230
Етична дилема “Символ”	235
Запитання для самоконтролю	236
Психологічний тест “Корпоративна культура”	236
Розділ 13. АДМІНІСТРАТИВНА ЕТИКА	240
Аудиторний практикум	246
Самостійна робота	249
Етична дилема “Прийняти не можна відмовитись”	252
Етична дилема “Не чекали”	253
Етична дилема “Чому ж раніше не сказали...”	253
Запитання для самоконтролю	254
Психологічний тест “Чи незалежна Ви людина?”	255
Розділ 14. ЕТИКА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	257
Аудиторний практикум	266
Самостійна робота	270
Етична дилема “Реклама”	275
Етична дилема “Стороннім вхід заборонено”	275
Запитання для самоконтролю	276
Психологічний тест “Чи легко на Вас вплинути?”	276
Розділ 15. ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ У МІЖНАРОДНИХ ДІЛОВИХ СТОСУНКАХ	280
Аудиторний практикум	286
Самостійна робота	289
Етична дилема “Гордіїв вузол”	293
Запитання для самоконтролю	294
ДОДАТКИ	295
Додаток 1. Кодекс корпоративної етики АКБ “Укрсоцбанк” ...	295

Додаток 2. Тестові завдання з курсу “Етика бізнесу”	301
Додаток 3. Рисунки та схеми до завдань з курсу “Етика бізнесу”	346
ГЛОСАРІЙ	352
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	358
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	364
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	366